

اقتصادی کشور خود، باید بهترین استفاده را از این وام‌ها برای گسترش بخشیدن به صادرات چین انجام دهیم» (Johnston & Rudyak, 2008: 442). در سال‌های ۲۰۰۰-۲۰۱۳، سطح تجارت چین با کشورهای دریافت‌کننده کمک، به میزان زیادی افزایش یافت. برای نمونه صادرات چین به آنگولا ۱۱۷ برابر، به گابن ۹۸ برابر و به موزامبیک ۴۹ برابر شد. در آسیا نیز صادرات چین به لائوس ۵۰ برابر، به کامبوج ۲۱ برابر و به میانمار نیز ۱۵ برابر شد. در آمریکای لاتین نیز صادرات چین به پرو ۴۳ برابر و به برزیل ۲۹ برابر شد (Nowak, 2015: 208).

نتیجه‌گیری

چین به مدد چند دهه رشد سریع اقتصادی همراه با حفظ ثبات سیاسی، امروز به قدرتی عمده در عرصه اقتصاد و سیاست بین‌المللی تبدیل شده است. ایده چینی‌ها مبتنی بر «ظهور مسالمت‌آمیز» بدین معناست که پکن به دنبال ایجاد تصویری مثبت از قدرت در حال افزایش خود باشد و هم‌زمان بستر لازم را برای حضور گسترده‌تر در محیط پیرامونی خود فراهم کند. به‌طور کلی ثروت و پتانسیل انباشت بیشتر ثروت، جذاب است و امروز چینی‌ها تلاش دارند از این موقعیت، برای اهداف و منافع کلان خود در عرصه بین‌المللی بهره ببرند و به همین منظور است که حجم کمک خارجی و سرمایه‌گذاری‌های برون‌مرزی آنها به سرعت رو به افزایش گذاشته است.

تجربه چند دهه گذشته حاکی از آن است که به موازات انباشت قدرت اقتصادی، سیاسی و نظامی یک کشور، حجم کمک‌های خارجی و سرمایه‌گذاری‌های آن در بازارهای خارجی رو به افزایش خواهد گذاشت و این موضوعی است که در دوره پس از جنگ جهانی دوم، نخست در مورد ایالات متحده و سپس کشورهای اروپائی و ژاپن مشاهده شده است. به‌نظر می‌رسد چین نیز امروز در همین مسیر حرکت می‌کند. با این همه، تجربه چین از این بابت متفاوت است که حرکت سریع آن در مسیر توسعه اقتصادی، با الگوی لیبرال و نئولیبرال غرب، تفاوت بنیادی دارد و همان‌طور که مقاله حاضر نشان داد این امر